

Informacje ogólne

Powierzchnia: 9 984 670 km²

Ludność: 35 702 707

Stolica + ludność stolicy: Ottawa

Język urzędowy: francuski, angielski

Ustrój polityczny: monarchia konstytucyjna

Waluta: dolar kanadyjski (CAD)

Podstawowe wskaźniki ekonomiczne (*dane za rok 2014*)

PKB: 1788,7 mld [USD](#) ^[1]

PKB na 1 mieszkańca: 50 398 USD

PKB (dynamika PKB w %): 1,2

Deficyt budżetowy (%PKB): 0,1

Inflacja (%): 1,1

Stopa bezrobocia (%): 7

SYSTEM ADMINISTRACYJNY

2.1. Ustrój polityczny.

Kanada jest monarchią konstytucyjną, a głową państwa jest Elżbieta II. Najwyższym przedstawicielem (namiestnikiem) monarchy jest mianowany (za radą premiera Kanady) Gubernator Generalny Kanady pełniący dziś funkcje głównie tytularne i honorowe (od 1 października 2010 r. jest nim David Johnston). Kanada jest również demokracją parlamentarną z federalnym systemem rządów parlamentarnych. Konstytucja Kanady określa prawne ramy państwa, obejmujące tekst pisany oraz niepisane zasady i zwyczaje.

Podstawowe ramy kanadyjskiej konstytucji zawiera ustawa o Brytyjskiej Ameryce Północnej (ang. *British North America Act*) z 1867 r., przemianowana w 1982 r. na **Ustawę Konstytucyjną z 1867 r.** Konstytucja Kanady dzieli władzę między rząd federalny i rządy poszczególnych prowincji. Konstytucja obejmuje Kanadyjską Kartę Praw i Wolności (ang. *Canadian Charter of Rights and Freedoms*), gwarantującą Kanadyjczykom podstawowe prawa i wolności.

2.2. Władza ustawodawcza

Parlament Kanady składa się z głowy państwa i dwóch izb: wybieralnej Izby Gmin i mianowanego Senatu. Członków Izby Gmin wybiera się zgodnie z ordynacją większościową w okręgach wyborczych; wybory powszechne ogłasza Gubernator Generalny na wniosek Premiera. Trzy główne partie polityczne Kanady to: Liberalna Partia Kanady, Konserwatywna Partia Kanady i Nowa Demokratyczna Partia Kanady. Obecny większościowy rząd tworzy Partia Konserwatywna Kanady.

2.3. Władza wykonawcza

Stanowisko premiera Kanady, szefa rządu, przypada liderowi partii politycznej, która zyskała poparcie większości w Izbie Gmin. Premier i jego gabinet mianowani są formalnie przez Gubernatora Generalnego Kanady. Jednak to premier formuje swój gabinet, a Gubernator Generalny zwyczajowo akceptuje personalne decyzje premiera. Tradycyjnie, w skład gabinetu wchodzi członkowie partii premiera z obu izb ustawodawczych, głównie z Izby Gmin. Władzę wykonawczą sprawują premier i gabinet, a wszyscy oni składają przysięgę przed Królewską Radą Kanady (ang. *Queen's Privy Council for Canada*) i stają się Ministrami Korony.

2.4. Struktura administracji gospodarczej

Na poziomie federalnym, do resortów odpowiedzialnych za sprawy gospodarcze należą:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Handlu i Rozwoju (Department of Foreign Affairs, Trade and Development Canada) – wkrótce przemianowane na Global Affairs Canada

Ministerstwo Finansów (Department of Finance Canada)

Ministerstwo ds. Zasobów Naturalnych, (Natural Resources Canada)

Ministerstwo Przemysłu (Industry Canada)

Ministerstwo Rolnictwa (Agriculture and Agri-Food),

Ministerstwo Robót Publicznych i Usług Rządowych (Public Works and Government Services Canada)

2.5. Sądownictwo gospodarcze.

Sąd Federalny oraz Federalny Sąd Apelacyjny mają zwierzchnią jurysdykcję w zakresie prawa cywilnego. Jednakże, ich orzecznictwo jest ograniczone do spraw przewidzianych w prawie federalnym. Sądy te mogą orzekać w sporach między prowincjami oraz między prowincją a rządem federalnym. Dodatkowo, przed tymi sądami prowadzone są sprawy z zakresu ochrony własności intelektualnej, ochrony konkurencji na rynku oraz te dotyczące **przedsiębiorstw federalnych (crown corporations)**. Sądy poszczególnych prowincji Kanady mogą rozstrzygać wyłącznie w kwestiach, które nie są regulowane przez prawo na poziomie federalnym.

Rząd federalny stworzył wyspecjalizowany sąd rozstrzygający kwestie podatkowe, tzw. **Sąd Podatkowy Kanady (Tax Court of Canada)**. Sąd ten, z siedzibą główną w Ottawie i oddziałami regionalnymi w Toronto, Montrealu i Vancouver, daje możliwość osobom fizycznym, jak i przedsiębiorstwom wniesienia sprawy przeciwko rządowi federalnemu w kwestiach wynikających z prawodawstwa podatkowego. Sąd Podatkowy jest instytucją niezależną od **kanadyjskiego urzędu skarbowego (Canada Revenue Agency)** i innych instytucji rządowych Kanady. Prawodawstwo Kanady popiera arbitraż (krajowy bądź międzynarodowy) jako sposób rozstrzygania sporów. Jeszcze w trakcie postępowania arbitrażowego, za wyjątkiem prowincji Quebec, prawodawstwo Kanady zezwala trybunałowi arbitrażowemu na wydawanie decyzji o charakterze przejściowym (np. zabezpieczenie lub inspekcja nieruchomości).

Kanadyjskie sądy zwyczajowo uznają orzeczenia trybunałów arbitrażowych. Wraz z przystąpieniem do *Konwencji o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych sporządzonej w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r.*, Kanada ograniczyła zakres przesłanek, na podstawie których mogłaby anulować bądź odmówić uznania lub wykonania orzeczeń trybunału arbitrażowego. Przy **Kanadyjskiej Izbie Handlowej (The Canadian Chamber of Commerce)** znajduje się Komitet Arbitrażowy (*Arbitration Committee*), pełniący funkcję narodowego komitetu Kanady przy Międzynarodowym Sądzie Arbitrażowym (*International Court of Arbitration*) Międzynarodowej Izby Handlowej (*International Chamber of Commerce (ICC)*). W skład Komitetu wchodzi zespół ponad 50 wiodących specjalistów kanadyjskich z zakresu arbitrażu międzynarodowego. Komitet zarządza programami arbitrażowymi w Kanadzie, prowadzi działalność edukacyjną z zakresu arbitrażu międzynarodowego oraz promuje działalność ICC.

Trybunał Handlu Zagranicznego Kanady (Canadian International Trade Tribunal) jest głównym, niezależnym organem quasi-sądowym w Kanadzie, zajmującym się kwestiami dot. środków zaradczych w systemie handlowym. Trybunał jest uprawniony m. in. do:

- Przeprowadzania postępowań wyjaśniających w kwestiach antydumpingowych i antysubsydyjnych, wprowadzania środków ochronnych w handlu,
- Rozpoznawania odwołań w sprawach związanych z cłem, specjalnymi środkami importowymi i akcyzą,

Przeprowadzania dochodzeń w sprawie skarg potencjalnych kontrahentów dotyczących

zamówień publicznych, przewidzianych przepisami NAFTA, umowy handlu wewnętrznym Kanady (*Agreement on Internal Trade*) oraz porozumienia ws. zamówień rządowych WTO.

GOSPODARKA

3.1. Ogólna charakterystyka sytuacji gospodarczej

Gospodarka Kanady opiera się w dużej części na bogactwach naturalnych, a także wymianie handlowej – zwłaszcza z USA. Obecnie obserwowany spadek cen ropy, jednego z głównych produktów eksportowych Kanady, osłabia gospodarkę.

Wzrost gospodarczy w Kanadzie w 2015 r. był najniższy od 2009 r., tj. od czasu globalnego kryzysu gospodarczego. Wzrost PKB w ujęciu realnym (uwzględniający inflację) wyniósł w ub. r. 1,2% (2,5% w 2014 r.). Wpływy budżetowe spadły w wyniku obniżenia się cen ropy oraz innych surowców eksportowanych przez CA, co wpłynęło dodatkowo na spadek inwestycji oraz popytu wewnętrznego. Eksport towarów w 2015 r. wzrósł o 3,4%, a usług – o 0,9%. Import odnotował nieznaczny wzrost (0,2%). Spadek kursu dolara CAD spowodował 4,1% wzrost kosztów importu. Bezrobocie wyniosło 7,1%. na koniec 2015 r. W 2016 r. gospodarka może rozwijać się w tempie ok. 1,4% realnego PKB.

Receptą rządu na utrzymanie wzrostu jest zwiększenie deficytu budżetowego. Trudeau realizując wyborcze zapowiedzi programowe przedstawił plan budżetu sprzyjający pobudzeniu gospodarki poprzez nowe inwestycje i wydatki publiczne. Deficyt prawie 30 mld CAD rocznie jest odejściem od wcześniejszej polityki budżetowej. Rząd dużą wagę przywiązuje do inwestycji w infrastrukturę transportową. Zapowiedziano także inwestycje w innowacyjne technologie, rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska i odnawialne źródła energii (tzw. zielona infrastruktura). Rząd zamierza odsunąć w czasie największe wydatki inwestycyjno-zbrojeniowe (3,7 mld CAD).

Rząd akcentuje kwestie ochrony klimatu, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz potrzeby zwiększenia akceptacji społecznej dla wydobywania surowców. Rozpoczął prace nad stworzeniem krajowego systemu ograniczania emisji i przeciwdziałania zmianom klimatu (planowane jest opodatkowanie emisji). Doszło do precedensowego spotkania w tej sprawie z udziałem premierów wszystkich prowincji.

3.2. Założenia budżetu

W zaprezentowanym 22 marca br. budżecie Kanady **przychody zaplanowano na 287,7 mld CAD a wydatki na 317,1 mld CAD**. Deficyt w roku fiskalnym 2016-17 ma wynieść 29,4 mld CAD, tj. trzykrotnie więcej niż zapowiedzi podczas kampanii wyborczej. Rząd dużą wagę przywiązuje do **inwestycji w infrastrukturę transportową** i w innowacyjne technologie, rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska i odnawialne źródła energii (tzw. zielona

infrastruktura).

Budżet przewiduje też m.in.:

- Wsparcie dla rodzin o niższych dochodach poprzez zwolnienia podatkowe mające przynieść korzyści w wysokości ok. 2300 CAD rocznie na gospodarstwo domowe,
- Przeznaczenie 2,3 mld CAD na rozwój taniego, socjalnego budownictwa, które uwzględni także specjalne potrzeby ludności rdzennej (739 mln CAD dla tzw. First Nations),
- 3,7 mld CAD trafi do weteranów, którzy ponadto skorzystają na ponownym otwarciu 9 centrów obsługi weteranów na terenie kraju,
- Zwiększone dofinansowanie ma być skierowane także w stronę studentów z mniej zamożnych rodzin od 1200 do 3000 CAD rocznie,
- Publiczny nadawca telewizyjno-radiowy CBC otrzyma dotację w wysokości 675 mln CAD w ciągu 5 lat, która ma być wykorzystana na zwiększenie obecności kanadyjskich treści programowych oraz rozwój nowych usług cyfrowych,
- 245 mln CAD będzie przeznaczony w ciągu 5 lat na wsparcie procesu osiedlania dodatkowych 10 tys. syryjskich uchodźców.

3.3. Relacje gospodarcze z UE

Stosunki gospodarcze między Kanadą i państwami UE rozwijane są od wielu lat na bazie szeregu porozumień generalnych (np. The Canada-EU Partnership Agenda – 2004) jak i sektorowych.

Istotnym elementem relacji handlowych Kanady z UE, który może zwiększyć dwustronną wymianę handlową jest umowa o wolnym handlu CETA. 18 października 2013 r. premier Kanady oraz Przewodniczący KE osiągnęli w Brukseli polityczne porozumienie w tej sprawie. 26 września 2014 r. Kanada i UE podpisały wspólną deklarację oznajmiającą uzyskanie ostatecznego kształtu umowy CETA. 29 lutego 2016 r. kanadyjska minister handlu międzynarodowego Chrystia Freeland oraz komisarz UE ds. polityki handlowej Cecilia Malmström poinformowały o zakończeniu uzgodnień ws. treści umowy CETA. W oświadczeniu wyrażono nadzieję, że podpisanie umowy CETA nastąpi w br. a jej wejście w życie będzie możliwe w 2017 r.

Po zakończeniu procesu ratyfikacji, umowa o wolnym handlu między UE i Kanadą ma przynieść szereg korzyści, m.in.:

- CETA ma zwiększyć wzajemne obroty handlowe o 23%; ponad 92% unijnych towarów rolnych i przemysłowych importowanych będzie do Kanady bezcłowo
- eliminacja niemal wszystkich ceł importowych, co przyniesie 470 mln EUR oszczędności rocznie unijnym eksporterom
- wartość rynku zamówień publicznych Kanady, tylko na szczeblu centralnym, szacowana jest na 10-13 mld EUR rocznie (na szczeblu prowincji – więcej); dostęp do rynku zamówień publicznych Kanady, na poziomie prowincji
- preferencyjne warunki dostępu do rynku Kanady dla europejskich, w tym polskich, produktów i usług.

DWUSTRONNA WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA

4. Dwustronna współpraca gospodarcza

4.1. Gospodarcze umowy dwustronne

- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Kanady w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji podpisana w Warszawie dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 27, poz. 114);
- Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Kanady w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku sporządzona w Warszawie dnia 4 maja 1987 r. (Dz.U. z 1990r. Nr. 38, poz. 216);
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Kanady o wspieraniu mobilności młodych obywateli, sporządzona w Warszawie dnia 14 lipca 2008 r.; 1 sierpnia 2009 r. weszła w życie;
- Umowa o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą, podpisana w Warszawie w dniu 2 kwietnia 2008 r. (Dz.U. z 2009 r. nr 133, poz. 1095);
- Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Kanady o komunikacji lotniczej podpisana w Ottawie dnia 14 maja 1976 roku;
- Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Kanady w sprawie wzajemnych stosunków w dziedzinie rybołówstwa podpisana w Ottawie dnia 14 maja 1982 roku;
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Quebecu o współpracy ekonomicznej, naukowej, technologicznej i kulturalnej podpisana w Warszawie dnia 14 marca 1991 roku;
- Porozumienie między Ministerstwem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Rzeczypospolitej Polskiej i Departamentem Środowiska oraz Departamentem Przemysłu Kanady o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska podpisana w Ottawie 12 września 1994 roku.

4.2. Stan współpracy handlowej

Obroty polsko-kanadyjskiej wymiany handlowej w 2015 r. osiągnęły rekordowy poziom 2 207,24 mln CAD, a więc o 13,97 % więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Polski eksport do Kanady w 2015 r. przekroczył półtora miliarda dolarów kanadyjskich osiągając wartość 1 761,85 mln CAD, zaś import z Kanady do Polski (nie uwzględniając kanadyjskiego reeksportu) wyniósł w tym okresie 445,39 mln CAD. Dodatni dla Polski bilans w handlu z Kanadą wzrósł do 1 431,8 mln CAD (po uwzględnieniu kanadyjskiego reeksportu). W porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego, eksport z Polski do Kanady wzrósł 10,56% a import Polski z Kanady (bez kanadyjskiego reeksportu) zwiększył się o 28,63%. Wśród państw Unii Europejskiej w 2015 r. Polska zajęła 10 miejsce wśród dostawców towarów do Kanady (wzrost o 10,5% w porównaniu do poprzedniego roku) oraz 12 miejsce pod względem odbiorców kanadyjskich produktów (wzrost o 28,6%) Wśród odbiorców kanadyjskiego reeksportu, Polska znalazła się na 6 pozycji (wzrost aż o 69,6%).

Wśród prowincji kanadyjskich głównym odbiorcą polskich towarów w 2015 r. był Quebec. Wartość polskiego eksportu do tej prowincji osiągnęła poziom 802,42 mln CAD, odnotowując wzrost o 45,6% w porównaniu do roku 2014. Na drugim miejscu znalazła się prowincja Ontario, do której Polska wyeksportowała towary na łączną kwotę 685,09 mln CAD, co oznacza spadek o 14,45%. Trzecie miejsce zajęła Alberta, z wartością otrzymanych dostaw z Polski 146,01 mln CAD (wzrost o 5,8%).

Polskie firmy zwiększają inwestycje w Kanadzie. Największą dotychczas inwestycją (2,8 mld CAD) był zakup przez KGHM kanadyjskiej firmy Quadra FNX Mining (2012) wraz z jej kopalniami i projektami wydobywczymi w Kanadzie, USA i Chile. Znaczącymi inwestorami w sektorze energetycznym i wydobywczym są też ORLEN (TriOil, Birchill, Kicking Horse) i Kulczyk Investment (Serinus Energy). Kanadyjskie spółki inwestujące w PL to przede wszystkim: Pratt&Whitney Canada, Bombardier Transportation, Shoppers Drug Mart, Nafa, Heli One, Wentworth Technologies Co. Ltd. i SNC-Lavalin.

DOSTĘP DO RYNKU

5.1. Dostęp do rynku dla polskich towarów i usług (bariery)

Warunki dostępu do rynku kanadyjskiego dla polskich towarów i usług są identyczne, jak dla innych dostawców z krajów UE. Istniejące bariery zostały zidentyfikowane przez eksporterów europejskich i umieszczone wśród tematów do dalszych rozmów UE z Kanadą. Najważniejsze bariery, z jakimi spotkać się może polski przedsiębiorca w Kanadzie to:

funkcjonowanie monopolu państwowych np. w zakresie importu alkoholu do prowincji,

kontyngenty importowe na niektóre towary rolno-spożywcze (np. sery twarde i inne wyroby mleczarskie, drób i jego przetwory i inne),

regulacje techniczne i sanitarne, w tym różnice w standardach produktów żywnościowych, uciążliwe procedury prowadzenia inspekcji i certyfikacji przez CFIA (Kanadyjską Agencję Kontroli Żywności), w tym wymogi dotyczące etykietowania i opakowania towarów, uciążliwe i prowadzone niekiedy w sposób uznaniowy formalności celne,

restrykcje w zakresie świadczenia usług technicznych, związane z wymaganiami ubezpieczeniowymi, imigracyjnymi oraz nieuznawaniem dyplomów i świadectw kwalifikacji zawodowych, dodatkowo zróżnicowane w zależności od prowincji, powodują de facto uniemożliwienie dostępu do rynku zamówień publicznych tak federalnych, jak i na szczeblu prowincji dla firm spoza Kanady. Ponadto, dostęp do zamówień publicznych jest mocno ograniczony dla firm, które nie prowadzą swojej działalności gospodarczej w Kanadzie lub jeżeli przedmiot zamówienia nie jest objęty międzynarodową umową o handlu.

Praktyczną barierą dla przedsiębiorców polskich mogą być również, wyższe niż w Europie koszty reklamy i wprowadzenia na rynek nowego produktu, a także koszty obsługi prawnej. Muszą oni zwrócić uwagę na skomplikowaną zawartość umów handlowych, jaka obowiązuje na rynku kanadyjskim tak, aby zabezpieczyć w jak największym stopniu swoje interesy. Dotyczy to zwłaszcza klauzul określających konsekwencje naruszenia zapisów zawartych umów. Trudnym jest wprowadzenie wyrobu do dużych działających w Kanadzie sieci dystrybucyjnych, mających w niektórych przypadkach centrale zakupów w USA.

5.2. Dostęp do rynku pracy. Świadczenie usług i zatrudnienie obywateli RP.

Polacy chcący wyjechać do Kanady do pracy, muszą ubiegać się o pozwolenie na pracę w Ambasadzie Kanady w Warszawie. Wjazd do Kanady w celu podjęcia zatrudnienia, w tym kraju wymaga posiadania wize z prawem do pracy. W dniu 2 kwietnia 2008 r. podpisano umowę o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską i Kanadą. Umowa ta ma na celu m.in. uchronienie przed obowiązkiem podwójnego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. W dniu 14 lipca 2008 r. Polska i Kanada podpisały umowę o wspieraniu mobilności młodych obywateli. Jej celem jest uproszczenie procedury wyjazdowej dla osób w wieku od 18 do 35 lat w tym absolwentów szkół wyższych), które zamierzają odbyć praktyki zawodowe w Kanadzie (lub Polsce), zrealizować tam część swojego programu studiów; przebywać w celach szkoleniowych i poznawczych oraz podjąć czasowe zatrudnienie lub przebywać w celach kulturalnych lub poznawczo-turystycznych oraz podjąć pracę. Na mocy tej umowy pobyt na terenie Kanady (lub Polski) może trwać jeden rok. Obywatele Polski wyjeżdżający do Kanady, którym wydany został list polecający, a w niektórych przypadkach również wiza, otrzymają w dniu wjazdu do Kanady, niezależnie od sytuacji na rynku pracy, zezwolenie na pracę wydane przez rząd Kanady ważne przez okres ich legalnego pobytu w tym kraju.

5.3. Nabywanie i wynajem nieruchomości.

Sektor mieszkaniowy jest ważnym elementem gospodarki kanadyjskiej, a jego znaczenie jeszcze wzrosło w ostatnich latach, kiedy niskie stopy oprocentowania kredytów hipotecznych w powiązaniu ze wzrostem zatrudnienia i dochodów indywidualnych ludności stworzyły podstawy dla silnego popytu na mieszkania i domy. Organizacje, które odgrywają szczególną rolę na rynku nieruchomości to Canadian Mortgage and Housing Corporation (CMHC) oraz Canadian Real Estate Association (CREA). Stowarzyszenie (CREA) jest przedstawicielem 66 tys. brokerów i agentów nieruchomości, którzy działają w 123 komitetach (real estate boards) i stowarzyszeniach. CREA jest przedstawicielem tych organizacji na szczeblu federalnym. Na stronach CREA znajdują się informacje o uwarunkowaniach, trendach i czynnikach oddziałujących na kanadyjskie budownictwo. Tam też znajduje się informacja na temat kwestii takich jak aktywność budowlana, trendy w zakresie własności, kredyty hipoteczne.

5.4. System zamówień publicznych.

Zakupów w systemie publicznym dokonuje w Kanadzie ponad sto ministerstw i departamentów rządu federalnego, rządów prowincjonalnych oraz terytorialnych, agencji rządowych i korporacji państwowych. Największą instytucją rządową dokonującą zakupów jest Ministerstwo Robót Publicznych i Usług Rządowych – Public Works and Government Services Canada (PWGSC). Ministerstwo to zawiera rocznie średnio ok. 80.000 kontraktów, o wartości ok. 8 mld CAD. PWGSC zakupuje towary dla większości ministerstw rządu federalnego, natomiast kontraktacja usług jest dokonywana zwykle przez ministerstwa i agencje rządu federalnego w większości we własnym zakresie. PWGSC w zakresie usług realizuje tylko ok. 20% wartości wszystkich zamówień rządowych lokowanych w sektorze prywatnym. Poszczególne ministerstwa mogą dokonywać zakupów bezpośrednio od dostawców, poprzez własne biura zakupów. Są to kontrakty do wartości 400,000 CAD z zachowaniem zasad przetargu lub do 100,000 CAD bez przetargu, z zachowaniem określonych zasad regulacji federalnych. Mogą one również dokonywać zakupów wartości nieprzekraczającej 2 mln CAD, jeśli przetarg na usługę został ogłoszony w systemie elektronicznym MERX – www.merx.com [2]. Korporacje federalne (crown corporations) kontraktują usługi samodzielnie i posługują się bardziej elastycznymi procedurami zakupów niż ministerstwa. Niektóre korporacje zawierają porozumienia z organizacjami rządowymi dla wspólnego dokonywania zakupów usług.

Głównymi aktami prawnymi regulującymi zamówienia publiczne w Kanadzie są:

- Government Contracts Regulations
- Financial Administration Act

Przetargi w Kanadzie są przeprowadzane zgodnie z tzw. Kodeksem Zasad dot. Zamówień Publicznych (Code of Conduct for Procurement). Zamówienia publiczne są przedmiotem rozmów UE-Kanada. Unia domaga się dopuszczenia podmiotów unijnych do przetargów rządowych i prowincjonalnych. Obecnie udział w nich jest praktycznie zablokowany dla firm unijnych. Wiele użytecznych informacji ws. zamówień publicznych w Kanadzie znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Robót Publicznych i Usług Rządowych.

5.5. Ochrona własności przemysłowej i intelektualnej.

Odpowiedzialność za zarządzanie ochroną własności intelektualnej i przemysłowej w Kanadzie spoczywa na Kanadyjskim Urzędzie Własności Intelektualnej (The Canadian Intellectual Property Office – CIPO), który działa w ramach Ministerstwa Przemysłu Kanady (Industry Canada). Do głównych zadań CIPO należy przyznawanie:

Patentów dla nowych wynalazków (przyznawane zastrzeżenia patentowe dotyczą zarówno procesów, maszyn, produkcji, składu substancji) bądź użytecznych ulepszeń istniejących wynalazków.

Znaków handlowych – wyrazy, symbole, wzory (bądź kombinacje wszystkich trzech elementów).

Praw autorskich chroniących dzieła artystyczne, teatralne, muzyczne i literackie, włączając w to programy komputerowe oraz w trzech innych dziedzinach określanych jako: wykonanie, nagranie dźwiękowe oraz sygnał komunikacyjny.

Wzorów przemysłowych, rozumianych jako cechy wizualne kształtów, konfiguracji, wzoru czy ornamentu (bądź kombinacji tychże cech), które stosuje się do gotowego, wyprodukowanego artykułu.

Topografii układów scalonych, rozumianych jako trójwymiarowe konfiguracje obwodów elektrycznych wcielonych do układów scalonych produktów bądź wzorów rozmieszczenia.

Dodatkowo, Kanadyjska Agencja Inspekcji Żywności (The Canadian Food Inspection Agency (CFIA)) zajmuje się ochroną praw hodowców roślin (Plant breeders' rights).

5.6. Informacja o aktach prawnych.

Na poziomie federalnym, podstawowym aktem prawnym regulującym zakładanie działalności gospodarczej przez zagranicznych przedsiębiorców na kanadyjskim rynku jest Investment Canada Act (ustawa o inwestycjach zagranicznych w Kanadzie przyjęta w 1985 r.). Ustawa ta wskazuje na warunki i procedury związane z utworzeniem nowego przedsiębiorstwa na terenie Kanady, jak również przejęciem kontroli nad istniejącą kanadyjską firmą. Dokument ten określa sytuacje, w których zagraniczny inwestor jest zobowiązany do poinformowania władz kanadyjskich o dokonaniu inwestycji na terenie Kanady oraz przypadki, w których jego inwestycja musi zostać poddana przeglądowi i uzyskać zgodę rządu na jej realizację. W zależności od formy prawnej, przedsiębiorstwo zakładane przez zagranicznego inwestora może zostać zalegalizowane w Kanadzie w ramach jurysdykcji federalnej lub prowincjonalnej. Przykładowo, prowincje Kanady mają wyłączną jurysdykcję nad regulowaniem zakładania firm jednoosobowych i spółek osobowych.

Natomiast w przypadku tworzenia korporacji, inwestor może zalegalizować swoją firmę na poziomie federalnym, jeżeli prowadzona działalność odbywać się będzie na obszarze całej Kanady, bądź na poziomie prowincjonalnym, jeżeli obszar działania jest ograniczony

do jednej prowincji.

Prezentacja na temat Kanady zawierająca w pigułce najważniejsze informacje o rynku <https://canada.trade.gov.pl/pl/o-kraju/kanadyjski-elementarz/88383,Kanadyjs-i-elementarz.html> [3]

PRZYDATNE LINKI I KONTAKTY

6.1. Administracja gospodarcza

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Handlu i Rozwoju: <http://www.international.gc.ca/> [4]
Ministerstwo Przemysłu: http://www.ic.gc.ca/ic_wp-pa.htm [5]
Ministerstwo Finansów: <http://www.fin.gc.ca> [6]
Ministerstwo ds. Zasobów Naturalnych Kanady - <http://www.nrcan-rncan.gc.ca/> [7]
Kanadyjska Agencja Inspekcji Żywności (The Canadian Food Inspection Agency) <http://www.inspection.gc.ca> [8]
Canada Revenue Agency: <http://www.cra-arc.gc.ca> [9]
Canadian International Development Agency: <http://www.acdica.gc.ca/index.htm> [10]
Biuro Radcy Handlowego Kanady (The Canadian Trade Commissioner Service) <http://www.infoexport.gc.ca/> [11]
Sąd Podatkowy Kanady (Tax Court of Canada) <http://www.tcc-cci.gc.ca> [12]
Kanadyjski Urząd Własności Intelektualnej (The Canadian Intellectual Property Office (CIPO)) <http://www.cipo.ic.gc.ca/> [13]
Export Development Canada: <http://www.edc.ca/> [14]

6.2. Samorządy gospodarcze

Canadian Chamber of Commerce: <http://www.chamber.ca/> [15]
Canadian Manufacturers & Exporters: <http://www.cme-mec.ca/> [16]
Canadian Employers Council: <http://www.cec-cce.ca/> [17]
Canadian Council of Chief Executives: <http://www.ceocouncil.ca/> [18]
Toronto Board of Trade: <http://www.bot.com/> [19]
Canadian Tourism Commission: <http://www.corporate.canada.travel> [20]
Canada's Chemical Producers: <http://www.ccpa.ca> [21]
Canadian Automotive Partnership Council: <http://capcinfo.ca/> [22]
W tym polonijne:
Canada-Poland Chamber of Commerce of Toronto: www.canada-poland.com [23]

6.3. Oficjalna prasa ekonomiczna

Financial Post (National Post): <http://www.financialpost.com/> [24]
Report on Business (the Globe and Mail): <http://www.reportonbusiness.com/> [25]

Business and Technology (Ottawa

Citizen): <http://www.canada.com/ottawacitizen/news/bustech/index.html> [26]

Business (The Gazette): <http://www.canada.com/montrealgazette/news/business/index.html> [27]

Économie (Le Devoir): <http://www.ledevoir.com/economie/> [28]

Les Affaires: <http://www.lesaffaires.com> [29]

Business Edge: <http://www.businessedge.ca> [30]

6.4. Oficjalne strony o charakterze ekonomicznym

Trade Negotiations and Agreements

(TNA): <http://www.international.gc.ca/trade-agreements-accords-commerciaux/> [31]

Canadian International Trade Tribunal: <http://www.citt.gc.ca/> [32]

Invest in Canada: <http://www.investincanada.gc.ca/> [33]

Asia-Pacific Gateway - <http://www.asiapacificgateway.net> [34]

[^wróć do góry strony](#)

[<<powrót](#) [35]

[Drukuj](#) [36] [Pobierz PDF](#) [37] [Pobierz DOC](#) [38]

Źródło: <http://91.239.90.98/pl/kanada>

Odnośniki

[1] https://pl.wikipedia.org/wiki/Dolar_ameryka%C5%84ski

[2] <http://www.merx.com/>

[3] <https://canada.trade.gov.pl/pl/o-kraju/kanadyjski-elementarz/88383,Kanadyjski-elementarz.html>

[4] <http://www.international.gc.ca/>

[5] http://www.ic.gc.ca/ic_wp-pa.htm

[6] <http://www.fin.gc.ca/>

[7] <http://www.nrcan-rncan.gc.ca/>

[8] <http://www.inspection.gc.ca/>

[9] <http://www.cra-arc.gc.ca/>

[10] <http://www.acdicida.gc.ca/index.htm>

[11] <http://www.infoexport.gc.ca/>

[12] <http://www.tcc-cci.gc.ca/>

[13] <http://www.cipo.ic.gc.ca/>

[14] <http://www.edc.ca/>

[15] <http://www.chamber.ca/>

[16] <http://www.cme-mec.ca/>

[17] <http://www.cec-cce.ca/>

[18] <http://www.ceocouncil.ca/>

[19] <http://www.bot.com/>

[20] <http://www.corporate.canada.travel/>

[21] <http://www.ccpa.ca/>

[22] <http://capcinfo.ca/>

[23] <http://www.canada-poland.com/>

[24] <http://www.financialpost.com/>

[25] <http://www.reportonbusiness.com/>

- [26] <http://www.canada.com/ottawacitizen/news/bustech/index.html>
- [27] <http://www.canada.com/montrealgazette/news/business/index.html>
- [28] <http://www.ledevoir.com/economie/>
- [29] <http://www.lesaffaires.com/>
- [30] <http://www.businessedge.ca/>
- [31] <http://www.international.gc.ca/trade-agreements-accords-commerciaux/>
- [32] <http://www.citt.gc.ca/>
- [33] <http://www.investincanada.gc.ca/>
- [34] <http://www.asiapacificgateway.net/>
- [35] <http://91.239.90.98/pl/rynki>
- [36] <http://91.239.90.98/pl/print/1675>
- [37] <http://91.239.90.98/pl/printpdf/1675>
- [38] <http://91.239.90.98/pl/print/1675?type=doc>